

GEN. BADOGLIO IVEDE KARO STOVI ITALIJOJ

Mussolini areštuotas, jis bėgo Vokietijon

22 ITALŲ KARIUOMENĖS DIVIZIJOMS ISAKYTA GRĮŽTI IŠ JUGOSLAVIJOS

Nauja valdžia uždraudė susirinkimus, įvedė cenzūrą, bet italai reikalauja taikos

LONDONAS, liep. 26 d. — Maršalas Pietro Badoglio, naujas Italijos premjeras, įvedė karo stovį visoje Italijos teritorijoje. Badoglio ėmėsi griežtų kariškų priemonių, kad išvengtų susirėmimų tarp kariuomenės ir fašistų partijos ginčiotų jėgų.

Mussolini turėjo 300,000 juodmarškinį, kuriuos laikė Italijoje. Šiuos gerai ginkluotus ir gerai šeriamus juodmarškinius diktatorius norėjo naudoti vietos gyventojams malšinti, jokių frontus Mussolini jų nesiuntė.

Užsienio reikalų ministerių marš. Badoglio paskyrė Raffaele Guariglia, Italijos ambasadorių Turkijoje. Guariglia visą laiką atstovavo Italiją Vatikanė, bet kai Mussolini pašalino savo žentą iš užsienio reikalų ministerijos, tai Guariglia pasiuntė į Turkiją. Guariglia vietą Vatikanė atidavė grafiui Ciano.

Marš. Badoglio įsakė provincijų karo vadams perimti savo kontrolės visas krašto ginkluotąsias jėgas. Visa Italijos policija, milicija, juodmarškiniai, ginkluotos fašistų organizacijos privalo klausyti karo valdžios.

MUSSOLINI BĖGĖS VOKIETIJON, BET ITALIJOS KARIŠKIŲ BUVĖS SUIMTAS

Amerikiečiai paėmė nelaisvėn 7,000 italų, užėmė Termini miestą, eina į rytus

STOCKHOLMAS, Švedija, liep. 26 d. — Mussolini dėjo pastangas iš Italijos pabėgti į Vokietiją, bet kariškių buvo areštuotas, praneša švedų dienraščio "Allehanda" korespondentai.

Mussolini norėjęs savo asmeniškų lėktuvų skristi į Vokietiją, bet jis buvo laiku sulaukęs. Vakar Badoglio uždraudė civiliams naudoti lėktuvus ir automobilius.

Marš. Badoglio ilgai žarėsi su popiežium prieš valdžios pakaital Italijoje. Milane ir Turine vyksta didelės manifestacijos.

Badoglio įsakė italams grįžti

BERNAS, Šveicarija, liep. 26 d. — Maršalas Badoglio įsakė 22 italų divizijoms, kurios dabartinį metu randasi Jugoslavijos teritorijoje, grįžti į Italiją, sako žinios iš Italijos.

Manoma, kad netrukus panašūs įsakymai bus duotas ir Prancūzijoje esantiems italų garnizonams.

Jugoslavijos kovotojai jau

Krašto vidaus tvarkos palaikymas pavestas kariškiams. Fašistinės milicijos organizacijos įtrauktos į kariuomenę. Įsakymu uždaryti visus kinas, teatrus ir viešųjų sueigų vietas. Niekur negali susirinkti daugiau, negu trys asmenys.

Valdžia uždraudė civiliams naudoti automobilius, laivelius ir lėktuvus. Tiksliai kariškiai turi teisės naudoti šias susisiekimo priemones. Uždraudė parduoti ginklus ir šovinius. Panaikino visus anksčiau išduotus leidimus ginklams nešioti.

Visi gyventojai privalo nešioti asmens dokumentus.

Viršų paminėti patvarkymai neličia Italijos kunigų. Marš. Badoglio leidžia jiems laisvai važinėti, rinktis ir sakyti kalbas.

Nežiūrint į Badoglio valdžios žingsnius, visame krašte žmonės reikalauja taikos. Šiaurės Italijos miestuose, pačioje Romoje ir Sardinijos bei Korsikos salose žmonės reikalauja taikos, protestavo prieš karą.

Manoma, kad nauja Italijos valdžia dės pastangas baigti karą ir atsikratyti visų kompromisų su "ašimi".

Korsikoj esą prasi- dėjęs sukilimas

LONDONAS, liep. 26 d. — Londoną pasiekiančios žinios sako, kad Korsikoj prasidėjęs didelis sukilimas.

Korsikoj stovėję italų garnizonai atsisakė klausyti savo vyresniųjų. Negeresnė nuotaka Jugoslavijoje, Albanijoje ir Graikijoje esančių Italijos divizijų.

Italų kariuomenė nori galimai greičiau grįžti namo.

Nelaisvėn pateko daug generolų

SAJ. ŠTABAS Š. AFRIKOJ, liep. 26 d. — Amerikiečiai paėmė nelaisvėn dar 7,000 italų kariškių vakarų Sicilijos teritorijoje, skelbia štabas.

J.A.V. kariuomenė užėmė Termini miestelį, kuris randasi 20 mylių į rytus nuo Palermo.

Amerikiečių nelaisvėn pateko keli italų generolai, kurie ko-

Italai Sveikina Sąjungininkus

Palermo, Sicilijos sostinė, gyventojai entuziastingai pasitinka Amerikos kariuomenę. Sicilietis išdidžiai neša iš kareivio gautą Amerikos vėliavą.

mandavo ištisias divizijas. Šiaurės pakraščiais amerikiečiai artėja prie Messinos.

Mussolini išvežė užsienin pinigų

ŽENEVA, Šveicarija, liep. 26 d. — Iš Šveicarijos bankininkų patirta, kad Italijos diktatorius viename Šveicarijos banke turi padėjęs 50,000 šveicarų frankų.

Šiuos pinigus gali naudoti pats diktatorius arba jo žmona.

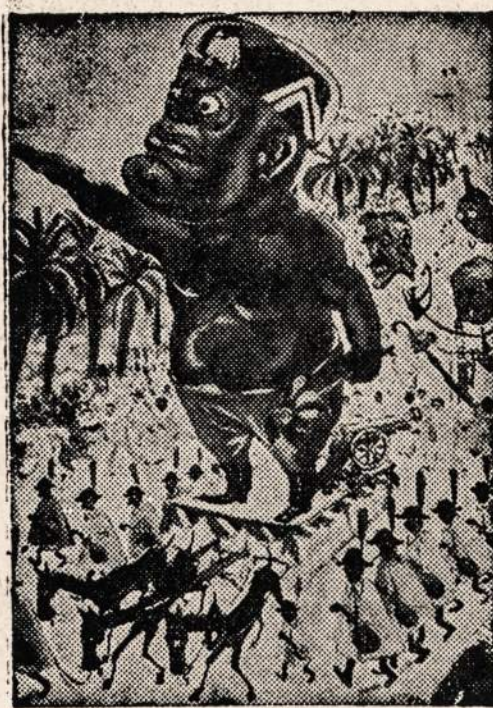
Mussolini serga, sako vokiečiai

STOCKHOLMAS, Švedija, liep. 26 d. — Vokiečių radijas paskelbė, kad Mussolini buvo priverstas atsistatydinti dėl ligos.

Didesnieji Vokietijos laikraščiai buvo užklupti netikėtai apie Italijos diktatoriaus pavarymą.

Nacių laikraščių redakcijos nebuvo informuotos ir neparašė straipsnių. Visi vokiečiai nustebė dėl Mussolinio likimo.

Italai neklauso diktatoriaus

— Aš jums daviau darbo, daviau imperiją, o po karo duosiu ir makaronų... — šaukė dučė italams.

— Italai nustojo tikėti diktatoriaus pažadams, jį pavarė prieš karo pabaigą.

SAJUNGININKAI REIKALAU PASIDUOTI BE SĄLYGŲ, TVIRTINA C. HULL

Mussolini turės būti nubaustas už karo sukėlimą, sako J.V. valdžios atstovai

WASHINGTON, D. C., liep. 26 d. — Sąjungininkų kariuomenė suduos italams dar didesnių smugių, kad jie pasiduotų be sąlygų, pareiškė sekr. Cordell Hull, kai laikraštiniškai užklauskė jo nuomonės apie Mussolinio pavarymą.

Diktatoriaus pašalinimas, tai pirmas žingsnis fašizmui panaikinti, sako sekretorius.

Hull pareiškė, kad J.A.V. valdžia neturi jokių ryšių su marš. Badoglio.

Reikalaus nubausti Benito Mussolini

WASHINGTON, D. C., liep. 26 d. — J.A.V. valdžia yra nusistatčiusi reikalauti nubausti Mussolini, kaip šio karo sukėlėją, šandien pareiškė aukšti valdžios pareigūnai.

Nors diktatorius ir pasitraukė iš valdžios, bet jis skaitomas didžiausiu kriminalistu, kuris sukėlė antrą pasaulinį karą.

Mussolini privalės eiti į teismą už užpuolimą ant Abisinijos, Albanijos ir Graikijos.

Hitleris gali pasinaudoti pakaitomis

SAJ. ŠTABAS Š. AFRIKOJ, liep. 26 d. — Vyrauja įsitikinimas, kad Hitleris gali pasinaudoti Mussolinio pavarymu nuo valdžios.

Nacių karo vadovybė aiškiai matė, kad italų kariškiai nenori kariuoti už Mussolini, generolai be jokio šuvis pasidavėjo nelaisvėn su ištisomis divizijomis.

Tie patys italų karininkai ga-

Balkanų valdžias apima panika

STAMBULAS, Turkija, liep. 26 d. — Žinios apie Italijos diktatoriaus pavarymą nuo valdžios sukėlė didžiausią paniką Balkanų valdančiųjų sluoksniuose.

Bulgarijos, Vengrijos, Rumunijos ministerių kabinetai susirinko posėdžiui naujai susidariusiai buklei aptarti.

Vokiečiai taip pat gasdina italus. Jeigu italai nustos kariuomenę, tai tvirtina informuoti laikraštiniškai.

Stalino suorganizuotam "Laisvos Vokietijos" komitetė išdėstytos tokios sąlygos, kurios prieštarauja sąjungininkių besąlyginiam pasidavimui.

Maskvoj išleista atsisaukimo pasirašė komunistai arba sovietų stovyklose Vokietijos valdymui paruošti asmenys.

Traukia teisman 30 angliakasių

PITTSBURGH, Pa., liep. 26 d. — Federalės valdžios tarnautojai nutarė patraukti teismo atsakomybėn 30 asmenų, kurie paskutiniu metu dėjo pastangas sutrukdyti anglių gamybą.

Kaltinamieji bus traukiama atsakomybėn pagal Smith-Connally įstatymą.

Jie žinoję, jog kasyklas tvarko valdžios atstovai, o vis dėlto kurstė streiką.

Pasikeis.

Saulė teka — 5:39; leidžiasi — 8:15.

LIETUVAI REIKĖS 10 METŲ, KAD GALETŲ ATSTATYTI SAVO UKĮ

Nors uždarė ir visas Lietuvos mokyklas, bet tikrai 4% jaunimo išvyko Vokietijon

WASHINGTON, D. C., liep. 26 d. — (ONA). Iš Švedijos atėję pranešimai sako, kad Lietuvai reikės mažiausiai bent 10 metų, kad ji galėtų atstatyti savo ukį po vokiečių okupacijos. Stockholmo dienraštis "Dagens Nyheter" gavo informaciją iš labai patikimų šaltinių, kurios sako, kad naciai panaikinę visą prekybą ir pramonę Lietuvoje, kad Lietuvos miškai ir žemės ukis labiausiai nukentėjęs.

Šio laikraščio straipsnis, kaip pranešama Karo Informacijos Įstaigai, aprašo su visomis smulkmenomis kaip vokiečiai deda pastangas išmėlyti Lietuvą. V

KAREIVIŲ LAIŠKAI

LAIŠKAS RAŠYTAS PP. PETRAICIAMS CHICAGOJ
Rašo kapitonas R. B. Petraitis iš Anglijos

Laiško ištraukos:

Trys mes, pasivaikščiodami, nuėjome į kaimą prieš keletą dienų pasidairyti ir turėjome idomias diskusijas su kai kuriais britų armijos nariais, palygindami pastabas apie šias dvi didžiąsias mūsų šalis. Neturiu dabar mažiausios abejonės, kad Amerikos kariai yra geriausia maitinami ir geriausia apmokami visame pasaulyje. Paprastas kareivis Anglijos armijoje gauna 50 centų dienai, seržantas — 70 centų; alga kyla aukščiau pagal rangą, bet galite matyti skirtumą. Angliai nestengia atsisėbėti, kaip gerai mūsų vyrai yra maitinami — atrodo netikėtai, kad skirtumas gali būti toks didelis.

Vieną dalyką noriu akcentuoti — kad Anglijos žmonės neturi daug pinigų. Jieš do-leris (arba 5 šilingai) čia toli; gal but ne taip toli karo metu, bet taikos laikais jis eina toli. Amerikos kariai visi turi stambių popierinių pinigų su savim, ir angliai negali su- prasti, kaip Amerikos kariai gauna juos. Tai tikrai yra vie- pas didelis skirtumas tarp mūsų šalies ir Anglijos. Aš tur- jau keletą \$20 popierinių su savim, kuriuos Anglijos pini- gais reikšia po penkis svarus. Nusipirkau penkių svarų notą plaukdamas laivu, tačiau at- vykęs patyriau klaidą padaręs, kai mėginau ją iškeisti. Atro- do, kad čia žmonės retai te- mato bilą (popierinę) taip di- delę, kaip ši, ir todėl jie nepa- sitiki tokiais stambiais pini- gais.

Nenoriu, kad klaidingai įsi- vaizduotumėt šią šalį, nes vie- ną dalyką turime suprasti, būtent tą, kad Anglija kariau- ją jau ketveri metai ir kad ang- lamis teko atlaikyti skau-

džius smugius. Vienas reikš- mingiausias dalykas pas juos galima pastebėti, tai ištvermė ir pajėgumas atlaikyti nelai- mes, kurios juos ištinka. Bom- bos išvijo juos iš jų namų, jie prarado daug šeimų ir drau- gų, jie neteko savo asmeninio turto, ir vis gi jie dirba taip sunkiai, kaip kad dirbo, ir ai- škiai matyti, kad įriasi pir- myn. Aš dažnai maštau, ar mes amerikoni būtumėm ga- lėję atlaikyti tiek, kiek jie at- laikė. Visi jų didieji miestai yra griuvėsiai, o belgi koku- tai būdu jie šypsosi ir kalba:

„Jau nebetoli laikas, kai vė- jas papus į kitą pusę“. Ak, vi- sus mus stebina, tėve ir moti- na, kai mes imame svarstyti pragarą, kurį šie žmonės per- gyveno, ir mes šiandien su- prantame labiau, negu knu- met pirma, terorą ir agoniją, kuriuos jiems teko iškentėti.

Mes buvome pakviesti pie- tums merginų viešbuty, kur praleidome labai smagią die- ną. Moters šioj šaly dirba taip kaip vyrai. Jos dirba ukiuose, įmonėse ir ofisuose, ir visos jos yra darbu verbuojamos, kaip kad yra verbuojami vy- rai ten pas mus namie. Šios merginos čia miestely priklaui- so Moterų Lauko Armijai. Jos dirba laukus, prižiūrdamos ukius, ir kitokius darbus, ku- rie reikia dirbti. Jos atvykstą iš visur, gyvena ir dirba čia už keletą dolerių savaitę, vis savo šaliai, o ne asmeniškai naudai. Nors žmonės čia neba- dauja, tačiau jokių būdu nega- lima sakyti, kad jie turėtų daug maisto. Amerikonai ste- bėjusi, jeigu galėtų matyti pa- prasciausias valgius, kuriuos jie pasilaiko. Viskas čia racio- nuojama — ir griežtai.

Visa mano meilė jums, Mom and Dad — pasimatysiu su jumis neužilgo. Aš tikrai įgių patyrimų dėl kurių nie- kuomet nesigailėsiu.

Batų Valytojus
Išvijo Iš
Vidurmiesčio

Ne vienam iš mūsų teko tu- rėti daug maž šitoks patyri- mas: įėjote karčiamon, aptie- kon ar kiton biznio vieton, štai ir vaikas pasirodė kokių dē- šimties metų, siulydamas savo patarnaviną nuvalyti jums ba- tus.

Šie jauni batų valytojai pra- eji darbuodavosi paprastesnė- se apylinkėse, kaip Bridgeporte, Maxwell gatvėje, Halsted gat- vėje prie Roosevelt road. Bet pastaruoju laiku, kai Chicagos vidurmiesty vis daugiau kareiv- ių ir jūrcivių vaikštineja, vai- kai batų valytojai ėmė ieškoti biznio vidurmiesty.

Praėjusį sekmadienį policija išvijo juos iš vidurmiesčio, 28 vaikai buvo suimti ir vėliau atiduoti jų tėvams. Policija sa- ko, kad vaikai darėsi įkiresni, ieškodami biznio ir siulydami savo patarnavimus.

Vice-prezidentą
Kalba — Politinės
Kampanijos Pradžia

DETROIT, Mich. — Vice-pre- zidentas Henry Wallace kalbė- jo Detroite praėjusį sekmadie- nį, liepos 25 dieną. Jis kalbė- o susirinkimui, kuřio dargumų sudarė demokratų partijos na- riai ir Detroito įmonių carbi- ninkai.

Komentuojama, kad jo kalb- buvo pirmas šuvis politinė- kampanijoje, kurios pasėkoje jis tikisi būti nominuotas vėl kaip kandidatas į vice-prezidentus. Jo kalba buvus taipgi agita- cija, kad Naujoji Dalyba pasi- liktų ir po karo.

Pagrindinė mintis buvo jo kalboje, kad jis nėra priešingas kapitalizmui. Jis tačiau nori to- kio kapitalizmo, kad šalyje bu- tų gausa ir pilnai darbo dar- bininkams. Jis nenori nedatek- lių, kokie prasidėjo 1929 me- tais.

Manoma, ir ateity politinė- kampanijoje iki ateinančių pre- zidento rinkimų bus ypatingai akcentuojama ši pagrindinė mintis: kad Naujoji Dalyba no- ri gausos kapitalizmo, o ne be- dradarbės ir skurdo.

Samdytojų
Dėmesiai

Illinois Unemployment Com- pensation Act reikalauja, kad samdytojai kas ketvirtį metų įteiktų valstijai raportus (pra- nešimus) ir sumokėtų pripuo- lamas mokesčius į apdraudos nuo nedarbo fondą.

Antras šiais metais toks ra- portas ir reikiamos duoklės tu- ri būti pasiųsti valstijai iki lie- pos 31 dienos, įspėja samdyto- jus valstijos darbo direktorius Francis B. Murphy. Paskutinis momentas pasiųsti mokesčius ir atskaitas bus liepos 31, dieną 12 valandą naktį.

Jeigu kurie samdytojai ne- atliks pripuolamų jiems parei- gų, tai valstija dės jiems pini- gines pabaudas. Bendrai, sako darbo direktorius Murphy, mo- kesčius ir atskaitas turi val- stijai įteikti samdytojai, kurie samdo šešis ar daugiau dar- bininkus.

Čekiai ir money orderiai tu- ri būti išrašomi Director of Labor vardu ir siunčiami į Di- vision of Placement and Un- employment Compensation, 222 West North Bank Drive, Chi- cago 54, Illinois.

Prekybos Laivynui
Reikia Vyrų

Jungtinių Valstijų prekybos laivynui reikia tuojau 2,500 vy- rų iš Chicagos srities.

Istojoje tarnybon reikavie- mai (standartai) pastaruoju laiku padaryti lengvesni. Dabar gali stoti tarnybai vyrai, se- nesni nei 17 su puse metų, ir užsiregistruoti įvairiems dar- bams, kaip kasierių, virėjų, ke- pėjų, kaipo ligoninių darbuoto- jai ir kt.

Norintieji stoti tarnybon pra- šomi kreiptis šiuo adresu: U.S. Maritime Service Enrolling Office, 344 No. Rush street, Chicago.

REMKITE TUOS BIZNIERIUS, KURIE GARSINASI NAUJIENOSE

NAUJIENŲ AGENTŲ TELEFONAI

Amerikos parašutinininkas Michael Scambullari, kuris buvo patekęs į priešo ran- kas Sicilijoje, bet paspruko ir grįžo į Amerikos kariuo- menės eiles. Jis buvo septy- nis kartus „sušaudytas“ ir paliktas kaip negyvas.

Chicagos Italų Pa-
reiškimai Dėl Mus-
solinio Rezignacijos

Didžiausia žinia praėjusį sek- madienį popiet buvo, kad Ita- lijos diktatorius Mussolini re- zignavo iš premjero vietos. Sti- priau kiti sako, kad jis buvo išspirtas lauk iš valdžios.

Ryšium su šia žinia spauda gavo kai kurių žymesnių Chi- cagos italų pareiškimus. Štai jų komentarai:

Profesorius Borgese, buvęs Milano universiteto mokytojas, sako, kad džiaugsmą dėl Mus- solino pašalinimo slopina fak- tas, jogei vyriausybė paėmė iš savo rankas karalius ir mar- šalas Badoglio, nes Italijos ka- ralius buvo taip jau kaltas dėl fašizmo, kaip ir Mussolini. O Badoglio padėjo sudraskyti Tautų Sąjungą.

Municipalinis teisėjas George L. Quilici pareiškė, kad jis skaito Mussolinio pašalinimą iš Italijos valdžios kaip pradžią fa- šizmo galo. Tačiau į pastaty- mą Badoglio vieton Mussolino tenka žiūrėti abejingai. Teisė- jas Quilici sako: mes nenorime darlanizmo Italijoje.

Teisėjas Borrelli kalbėjo: kiekvieno italo širdį nudžiugino ši žinia. Aš meldžius, kad atei- tų momentas, kai galėsiu iš- girsti šią žinią. Ateities įvykiai sugrąžins Italijai demokratiją, kuri jiems priklauso. Mussoli- nio rezignacija yra pagrabo var- pai fašizmui ir pranašavimas, jogei Ašis bus nugalėta.

Panašius pareiškimus padarė eilė kitų Chicagos italų.

Pažino Falšų
Čekių Keitėją

52 chigagiečiai pažino Carl Cumminsą, 52 metų, 64 West Elm street, kaip falšų čekių keitėją. Jis per pastaruosius dvejus metus iškeitė mažomis sumomis falšų čekių viso apie \$2,000.

ENGLISH
COLUMNGLIDERS OVER SICILY
POINT UP LEGEND OF
MAN'S FIRST FLIGHT

American glidermen who sundlessly swooped down on Si- cily had the distinction of mak- ing the first U.S. Army use of gliders in combat.

Aptly enough, they landed their motorless aircraft on the island that figures in mankind's oldest legend of motorless fly- ing, according to the National Geographic Society. The glider- men followed the ancient air path of Daedalus, legendary granddaddy of human flight.

The prehistoric birdmen of the Mediterranean were the in- ventor-architect Daedalus and his thrill-seeking son, Icarus. Daedalus appears in classic le- gends as the Thomas Edison and Orville Wright of Greek civilization 3,000 years ago.

He invented a wooden cow and a mechanical soldier of bronze. Minos, King of Crete, commissioned him to invent a new kind of palace. The result was the Labyrinth at Knossos, whose maze of intricately wind- ing corridors gave a word to the English language. After a dispute the king imprisoned the inventor and his son, and as a final precaution against their escape from the island ordered every ship to be searched for stowaways.

Then Daedalus gave the first demonstration of what is to- day a truism among military experts — that control of the land and sea is not secure with- out control of the air as well.

Borrowing directly from the birds, he joined feathers to make four big wings. He and Icarus attached the wings to their arms with wax. By a com- bination of gliding and flapping, they soared from the guarded shores of Crete. The island of their take-off, by another co- incidence, was captured by the Germans in 1941 in the world's first mass demonstration of glider attack.

Icarus stunted sa rashly that the wax melted, his wings fell off, and he plummeted into the sea, the first air casualty. Dae- dalus sadly headed west across the Mediterranean to Sicily, where he made a two-point landing. He hung his wings on the walls of a temple to Apollo and retired from flying.

VOKIEČIAI SUDARĖ "LIETUVOS LEGIONĄ"

LIETUVIAI SAVO NORU Į LEGIONĄ NESTOJA

Per Londoną gavome slapto, ilgoką pranešimą, nusakantį, kaip atkakliai lietuviai spirsi prieš okupantus nacius, nežiūrėdami sau dėl to susidarančio pavojaus.

Cia paduodame svarbesnes datas ir žymesnius įvykius: jau 1943 m. vasario mėnesyje okupantai pasikvietė gen. St. Raštinskį ir įtikinėjo jį, jog reikia lietuviams pasekti kaimynų pavyzdžiu ir organizuoti Lietuvos legioną kovai prieš Rusiją. Esą, latviai ir estai tokio legiono prašę fiurerio, o lietuviai nei tiesiog, nei per tarėjus tokio noro nepareikšė. — Išmetinėti vokiečių okupacines valdžias atstovus. Dėl to ir Lietuvos atėitis pasiliekanči netaiki. Okupantai iš Kubiliuno, Matulionio ir Rūpšio sudarė komisiją "Lietuvos Legionui" (kurti. Vasario 13 d. dr. von Rinteln pasikvietė pas save komisijos narius, bet priimtas buvo tik Kubiliunas, su kuriuo kalbėjosi apie pusę valandos. Jis išėjęs pareiškė, kad niekas iš komisijos narių negali eiti namo, o turi važiuoti į Rygą. Kubiliunas net nepasakė, ar jis patiekęs komisijos ir tarėjų nuomonę vokiečiams. Išvyko. Vasario 1 d. tapo Rygon pakviesti visi tarėjai ir ten vasario 20 d. buvo raginami skelbti mobilizaciją į legioną. Tarėjai nesutiko be sąlygų atiduoti Lietuvos jaunimą

vokiečiams. SS vadas Jankel ir Wysockis nekantraudami pareiškė, kad legionas vistiek bus sudarytas, ar kas nori, ar ne. Panvykstantieji namo tarėjai jau pamatė šiauliuose ir Kaune iškabintus atsišaukimus, kviečiančius vyrus į legioną. Gestapo šefas Jaeger norėjo įtraukti pagalbion arkivyskupą Skvirecką, bet Ekselencija Kauno arkivyskupas nesidavė įpainiojamas ir gestapo šefas net negavo pas jį norėtos audiencijos.

Nazis trenkė į stalą...

Vokiečiai ėmėsi tarėjų. Juos kovo 1 d. buvo sukvietęs P. Kubiliunas ir raginęs paklusti vokiečių. Sudarytas atsišaukimas, po kuriuo pasirašė gen. von Rinteln, gen. Just ir policijos šefas Wysockis. Kovo 2 d. vokiečiai sukvietė Tarėjų posėdį, iš vakaro prieš tai visus po vieną įtikinėję, jog būtina turėti būli sudarytas legiones. Jiems atrodė, kad tarėjai pilnai priitaria. Posėdyje, kuris buvo pirmutinis viešas posėdis, nes okupantai tarėjus laikė iki šiol tik žibynių viršininkais. Įvyko įdomūs pasikalbėjimai. Tarėjai nuėjo pasirengę reikalauti Lietuvių nepriklausomybės pirmiau, negu kalbėtis legiono reikalu, bet vokiečiai pareiškė: "Ponai, mūsų generolai užimti karu, todėl atidėdami politinius klausimus, svarstysim vien legiono reikalą". Matydamas, kad lietuviai nelingsta prie to legiono, Rinteln pagrasino išleisti specialų įsakymą, kuriuo lietuviai varu busi imami kariuomenėn. Tada Mickevičius paklausė: "Ar tai bus suderinta su tarptautine teise?" Vienas vokiečių jį tai atsiliepė. Europoje bus nauja tvarka, nauja tarptautinė teisė ir su ja bus suderinti šie reikalai. Vienas iš tarėjų prisitarė: Lietuvių tauta nebuvo pamestinukas, ji tiek sena, kaip ir vokiečių tauta. Lietuva sudarė viduramžyje ierperiją nuo Baltijos iki Juodųjų jūrų. Lietuviai buvo tris kartus apgulę Maskvą ir ją paėmę. To vokiečiams būvę perdavę, nes tai buvo kaip tik po paskutiniųjų pralaimėjimų rytų fronte. Rinteln kumščia drožęs jį talą ir pasakė: "Mano ponai, prašau atminti, jog kalbatės su didžiojo Reicho įgaliotiniais". Tarėjai Matulionis pareiškė, jog tik Lietuvos valdžia gali mobilizuoti vyrus ir todėl pirmiausiai kurtina vyriausybę, bet vokiečiai atsakė ir pastatė klausimą, ar lietuviai einą prieš bolševikus, ar už bolševikus? Jei prieš — turi kurti legioną, jei už — tai vokiečiai padarys išvadą.

Slapta krivulė po Lietuvą

Lietuvos Tautinis Komitetas pasiuntė savo krivulę ir visas kraštas tuoj žinojo, kad nereikia eiti į kariuomenę. Studentai išsislapstė, gimnazijų vyr. klasių moksleiviai išnyko. Visur sklido gandas, vokiečiai neturi teisės mobilizuoti. Tai gali padaryti vien Lietuvos vyriausybė!

Naciai nenorėjo pasiduoti. Paleido iš kalėjimų per 70 kriminalistų, su sąlyga, kad stot į legioną. Kita tiek sučiupo nesuspėjusių pasišalinti, ir susidarė "pirmasis savanorių dalinys" iš 150 vyrų. Kovo 20 d. ties Iguonos bažnyčia buvo jų "išleistuvės" su gen. Justo ir Kubiliuno kalbomis. Orkestras palydėjo "savanorius" į stotį. Lipo į geležis papuoštus vagonus, bet tuo momentu 21 "savanoris" pajėgė iš vagono išnykti ir pasislėpti. Tikrai nežinia, ar kiek liko tų savanorių pavažiavus kelias tarpstotis.

Sunkios represijos

Kol susidarė minėtas legio-

NAUJIENŲ AGENTŲ TELEFOTO
Maršalas Pietro Badoglio, naujasis Italijos premjeras, kuris įsteigė militarinę valdžią, kai Mussolini buvo priverstas pasitraukti.

nas, vokiečiai skelbė, esą, Lietuva bus nepriklausoma, jei vyrai stot kariuomenėn. Kovo 14 d. von Rinteln parvyko iš Rygos su Himleriu. Tarėsi kas daryti su lietuviais. Himleris paparė represijas. Tuo keliu ir pasukta: kovo 17 d. uždarė abud universitetu, didesnę dalį aukštesniųjų mokyklų, suėmė nesutikusius atsišaukimo pasirašyti šešis tarėjus, apie 50 profesorių, sunaikino dalį Vilniaus ir Kauno bibliotekų, sudaužė ir išvežė per 2.000 plokštelių su liaudies dainomis, sudėgino dalį lietuvių kalbos dydno, sunaikino kaikiurių fakultetų įrengimus, ir vykdė kitas represijas, apie kurias jau buvo skelbta. Gestapo paleido gaudus, esą sudaryti svetimo menės garsai ir jie bus iššauti... Kubiliunas ėmėsi sudaryti tiltą tarp okupantų ir lietuvių, nes, esą ištikrųjų, gestapo šelo.

Vykdami į konferenciją parašė testamentus

Kovo 23 d. Kubiliunas sukvietė Kauną visuomenės veikėjų pasitarimą, ragino į tautą paskelbti atsišaukimą. Prof. Končius pareiškė negalįs po atsišaukimo pasirašyti. Tą patį pasakė Fledžinskas. Kiti abejojo; bet rytojaus dieną visų jų, net ir nedalyvavusių posėdyje asmenų, parašai buvo po nauju atsišaukimu okupantų padėti, paskelbti laikraščiuose. Minėtame posėdyje pasakė Kubiliunas, kad bus sukurama Lietuvos konferencija. Iš tikro, vi suose apskrčiuose padaryta visuomenės veikėjų pasitarimai (juos kvietė apskrčių viršininkai) ir parinkta po 3-5 atstovų į konferenciją. Ji turėjo įvykti kovo 28 d., atidėta į kovo 30 d., o įvyko tik balandžio 5 d. Dalyvavo 93 veikėjai. Jie taip nepasitikėjo vokiečiais, kad išvykdami namuose padarė testamentus.

Nauja nacių apgaulė

Atvykęs į konferencijos posėdį Kubiliunas perskaitė tris rezoliucijas ir paleido namo. Rytojaus dieną vokiečių laikraščiai paskelbė tas "Lietuvos konferencijos rezoliucijas" ir padėjo M. Biržiškos parašą. Jis buvo konferencijos pirmininku. Supratę apgaulę 90 atstovų padavė memorandumą Hitleriui, patys pasirašydami vardais, pavardėmis ir ką kuris atstovauja. Drąsus žygis! Memorandumas yra ir M. Biržiškos parašas. Konferencijoje buvo priversti dalyvauti ir šie kunigai: P. Bernotas iš Vaiguvo, P. Dambauskas iš Marijampolės, Gumbargis iš Linkmenų, F. Kemėšis iš Dotnuvos, K. Pukėnas iš Trakų, H. Radvila iš Skaudvilės, M. Ražaitis — Vilkaviškio kunigų seminarijos rektorius, St. Telksnys ir Edv. Vaišnora. (Garsas.)

KORESPONDENCIJOS

LOS ANGELES, CALIFORNIA

PUIKUS LIETUVIŲ BANKIETELIS

Liepos 17 d., šeštadienio vakare, įvyko tikrai gražus L. A. lietuvių vakarėlis, kurį suorganizavo L. A. Lietuvių Kultūros ir Labdarybės Klubas. Už gražią, rupestingai sutvarkytą vakaro eigą, skanią vakarienę ir ypač jaukią svečių nuotailę reikia dėkoti dviem minėto klubo narėm, p. Bronėi Starkienei, mūsų vietinei veikėjai ir viešniai, buvusiai chigagietei, Marei Kemešienei, kuri pasirodė pilnam šeimnininkės gėrume. Bet apie tai kiek vėliau.

Sūrušimui šio vakaro buvo dvi priežastys. Pirmoji — pamėginimui 10 metų sukakties tragiško žuvimo Dariaus ir Girėno. Antroji — artimesniam susipažinimui su buvusiu Lietuvos jurininku kap. Povilu Labanausku, kuris jau antrus metus lanko Californijos Technologijos Instituto inžinierijos skyrių.

Malonų įspūdį ir šiltą jausmą teikė jauki lietuviška atmosfera. Stalai gražiai gėlėmis papuošti, o garbės svečių stalą išlaikinę pusę puosė Lietuvos trispalvė.

Kadangi kvietimuose buvo pažymėta, kad p. Labanauskas skaitys paskaitą, tad ilgai nedelgiant svečiai buvo pakviesti prie stalų ir vaišinami skania vakariene.

Vakarienei įpusėjus prasidėjo kalbos. p. Lukšis, klubo pirmininkas, trumpai apibūdino Dariaus ir Girėno transatlantinio skridimo svarbą lietuviams ir pakvietė vakarui vadovauti šeimnininkę p. M. Kemešienę.

Cia rašančiai šiuos žodžius buvo malonus surprizas. P. Kamešienė pasirodė ne tik piki šeimnininkė paruošime vakariene, bet lygiai gabi programos vedėja ir kalbėtoja. Bravo, Mariute! Tokių veikėjų L. A. lietuviams reikalinga.

P. Kamešienė jautriai pilies vaizdą liepos 16 d. 1933 m. Vėliau prašė svečius suprasti ir įvertinti dabartinius ir būsimus lietuvių veikėjus, kurie, nebijodami skurdaus gyvenimo, studijuoja, siekia aukštesnių laipsnių moksle, kad likti naudingesniais savo tėvynei Lietuvai. Čia ji pareiškė, kad vakaro pajamos bus skirtos p. Labanauskui.

Buvo pakviesti ir trumpai kalbėjo keletas vietinių veiklesnių lietuvių. Truksta žodžių tinkamai išsireikšti, kokį malonų įspūdį davė jaunuolis Miltonas Starkus, sunus neužilstančios darbuotojos Bronės Starkienės. Jaunasis Miltonas šį pavasarį baigė Maria Napolio aukštąją mokyklą. Neseniai grįžo namo, ir jau paskutinėmis dienomis įstojo į U. C. L. A. vasarinius kursus. Kada jis buvo pakviestas tarti keletą žodžių, svečiai nežinojo ką išgirs. Atsistojo jaunuolis — aukštas, liesas, nudegęs saule, drasiomis ir pasiryžimu žėrinčiomis akimis, kiek šypsodamas vyriškai tarė gryną lietuvišką kalbą. "Gerbiamej, aš reprezentuoju jaunimą" (jis yra 18 metų).

Čia pasipylė garsų aplodismentai. Baigdamas savo trumpą kalbą, jaunas lietuvis tvirtai pareiškė, kad "kiekvieno lietuvių šventa užduotis yra mokėti gryną lietuvišką kalbą, suprast savo tėvynės reikalus, kalbėti rašyti ir visuomet reikalaut, kad būtų išgirsta". Lietuvių balsas tikrai bus išgirstas kol rasis tokių jaunuolių.

Vietinis klebonas, prel. Macijauskas, matomai užsimiršo

Svečių šiame vakare buvo apie 50. Po paskaitos buvo sugiedota Amerikos ir Lietuvos himnai.

Beje, rengimo komitetas, kuris susidėjo iš jau pirmiau

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone CANal 8500

Subscription Rates:
\$6.00 per year in Canada
\$6.00 per year outside of Chicago
\$8.00 per year in Chicago
3c. per copy.

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill., under Act of
March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienu Bendrovė, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telefonas Canal 8500.

Užsakymo kaina:

Chicagoje — paštu:	\$8.00
Metams	4.00
Pusei metų	2.00
Trims mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoje per išsiuntinėtą:	
Viena kopija	3c.
Savaitei	18c.
Mėnesiui	75c.

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoj.	\$6.00
Metams	3.25
Pusei metų	1.75
Trims mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.75

Užsienioose:

Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50

Piničius reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Benito Mussolini nuverstas

Liepos 26 diena paliks istorijoje, kaip fašizmo griuvimo data.

Italijos diktatorius, Benito Mussolini, kuris 21 metus valdė kraštą teroru, blofu ir humbugu, yra pašalintas. Jo vieton karalius Viktoras Emmanuelis paskyrė pasesantį maršalą Pietro Badoglio.

Zinoma, ne karalius atstatė juodmarškinį vadą. Tas vainikuotasis "pelnių perkunas" jokios galios seniai nebeturi. Mussolini išmetė iš valdžios kariuomenės generolai, kai jie pamatė, kad kareiviai nenori muštis už fašizmo garbę.

Tokių būdu pirmas diktatorius, davęs vardą tam tikros rūšies totalitariniam režimui, nuvirtė. Jisai labai ilgai mulkino ne tik Italijos žmones, kurių patyrimas politikoje yra menkas, bet ir "didelius" kitų tautų vyrus — valstybių vadus, bankininkus ir rašytojus.

Savo banditiško viešpatavimo pradžioje jam pavyko gauti 400 milijonų dolerių paskolą iš Amerikos finansininkų. Jisai mokėjo apdumti akis garsiajam britų rašytojui, George Bernard Shaw, taip kad pastarasis važinėdavo į Italiją praleisti atostogas ir, grįždamas namo, reikšdavo savo pasigėrėjimą fašizmo "tvarka".

Kai Mussolini užpuolė Etiopiją ir Tautų Sąjungą paskelbė ekonomines "sankcijas" prieš Italiją, tai jisai grasinimais nugalėdino didžiąsias valstybes ir jos leido jam užkariauti tą beginklę šalį. Maršalas Badoglio buvo fašistų armijos vadas, kuris oro bombomis ir nuodingomis dujomis sutriuškino etiopų pasipriešinimą.

Begėdysku blofu Mussolini nugalėjo didžiąsias valstybes ir Ispanijos kare, kai jisai atvirai teikė pagalbą generolui Franco, o Anglija, Amerika ir Prancūzija nutarė laikytis "nesikišimo" politikos, kad nereikėtų įsivelti į karą su nenugalimuoju "Diuce".

Jo daugiau nebėra valdžioje. Bet fašizmą likviduoti ima dar laiko. Kas per 21 metus buvo to besąžiniško gėngsterio "sukurtas" vienu užsimojimu išvalyti negalima, — juo labiau, kad dabar eina karas. Perėmęs galią iš Mussolinio rankų, maršalas Badoglio žada tęsti kovą už "šventą Italijos žemę". Jisai bandys išgelbėti iš griuvėsių kas dar nėra visiškai sutruniję.

Bet reikia tikėtis, kad demokratijos šį kartą nesiduos apgaunamos ir laikysis savo nusistatymo, paskelbto Casablanca konferencijoje: nedaryti kompromisų su agresoriais ir mušti juos, iki jie nepasiduos be sąlygų. Viktoras Emmanuelis ir Pietro Badoglio stojo į Mussolinio vietą. Todėl jie ir jų bendradarbiai dabar atsako prieš Jungtines Tautas lygiai taip pat, kaip buvusi juodmarškinis diktatorius. Juo ilgiau jie priešinasi, juo skaudžiau jie turės but nubauti.

Kalbant apie diktaturas

Pirmutinė totalitarinė diktatura, kilusi iš preitojo Pasaulio Karo, iškūrė Rusijoje. Jos steigėjas buvo Vladimir Nikolajevič Uljanov, arba Lenin. Jisai pagrobė valdžią į savo rankas spalio-lapkričio dienomis 1917 metais.

Sėkanti totalitarinė diktatura buvo įkurta Vengrijoje, 1919 metais. Ją įsteigė admiralas Nikolaus Horthy, su Rumunijos kariuomenės pagalba. Vengrijos diktatorių dar tebevaldo kraštą, bet jau tikta kaip Hitlerio pastumdėlis, nes Vengriją yra okupavusi vokiečių kariuomenė.

Mussolini buvo trečias iš eilės tarp stambiųjų diktatorių. Jisai neslėpė to fakto, kad savo "mokslą" jisai kopijavo iš bolševikų raštų, tik pakeisdamas Leniną "proletariatą" italų "tauta".

Tarp Maskvos ir Romos diktaturų buvo drauginiausi santykiai iki pat to laiko, kai Mussolini sudarė "Ašį" su Hitleriu. Sovietų valdžia davė aliejų Mussolinio lėktuvams, kurie bombardavo Etiopiją.

Hitleris įsteigė savo diktaturą 1933 m. Jisai mokėsi iš Mussolinio, bet ir jisai nebuvo aklas juodmarškinis vado pamėgdžiotojas. Mussolinio "tautą" jisai pakeitė rase (žmonių veisle) ir surado, kad vokiečių veislė esanti "tyriausia" pasaulyje, ir emė žudyti žydus.

Toje diktaturų grandinėje vienam šanariui sulūžus, įdomu, kas atsitiks su kitomis grandinės dalimis.

APŽVALGA

DEL KLAUSIMO "KADA BUS PAIMTA ROMA?"

Vakar redakciniame straipsnyje "Naujienos" rašė apie Washingtono korespondentų spėliojimus, kada bus paimta Roma. Jų pranašavimai apima laiką tarp rugpjūčio 21 d. ir gruodžio 1 d. Kalbėdamas apie Mussolini, "Naujienos" pastebėjo, kad "jo dienos... suskaičytos".

Tas straipsnis buvo rašytas šeštadienį, liepos 24 d. Pasirodo, kad tą dieną jau buvo "suskaitytos" ne tik Mussolinio dienos, bet ir valandos. Liepos 25-tą jisai tapo išspirtas iš valdžios.

Dabar, žinoma, reikia laukti, kad ir Romos paėmimas įvyks anksčiau, negu kad spėjo anie korespondentai. Tas korespondentas, kuris sakė rugpjūčio 21 d., matyt, laimės, nes jo spėjimas bus arčiausias tiesai.

SOVIETŲ PROPAGANDA PRIEŠ LIETUVĄ

Vienas geras draugas mūsų prisuntė SSSR pasiuntinybės Washingtono leidžiamo anglų kalba Informacijos Biuletinio numerį 75. Kone visos to leidinio 8-is puslapis yra pašvęstas propagandai prieš Lietuvos nepriklausomybę.

Tenai yra iškeltas vieno Ivanio Kuznetsovo straipsnis apie "lietuvių poetą" Liudo Girus pagarbimą Maskvoje. Prie straipsnio pridėtas ir atvaizdas, kuris parodo patį Girą, kitu du "kvislingu" ir sovietų žvalgybos įgaliotini-žurnalistas Ehrenburgas. Tą atvaizdą skaitytojai ras šiame "N." puslapyje.

Sovietų pasiuntinybė Jungtinėse Valstybėse turi drąsos tuos lietuviškus pasidavėjus tituluoti "Lietuvos Sovietų Socialistinės Respublikos" komisarais, — tuo tarpu kai nei viena civilizuota valstybė nėra tokios "sovietų respublikos" pripažinusi. Kažin ką pasakytų Stalinas, jeigu Washingtonas pradėtų skelbti kokių nors rusų būrį, apsigyvenusių Amerikoje, kaip "Rusijos Valdžią"?

ROMOS BOMBARDAVIMAS NUVERTĖ MUSSOLINI

Grafas Carlo Sforza, kuris yra italų anti-fašistų vadas užsienyje, mano, kad Romos geležinkelio stočių bombardavimas privertė pasitraukti diktatorių Mussolini. Sforzos vardo, beje, nereikia maišyti su Italijos fašistų partijos sekretoriaus vardu, Carlo Scorza.

Duodamas interview spaudos atstovams New Yorko, grafas Sforza pareiškė:

"Aš jums pasakysiu, kad tie, kurie smerkė reikalingumą bombarduoti Romą, dabar turi gailėtis savo begėdysko kritikos. Aišku, kad šito kriminališko anti-krikščioniško demagogio (Mussolinio) galas buvo tiesioginis Romos bombardavimo rezultatas."

Apgailėtina, kad ir Romos papa tą bombardavimą kritikavo. Fašistų diktatūra paverė Romą svarbiausiu karu pastangų centru Italijoje. Tai kaipgi sąjungininkai būtų galėję jos gailėtis?

Milžiniška dauguma katalikų Amerikoje išreiškė pilną pritarimą sąjungininkų aviacijos žygiui. Ir, kaip sako Sforza, "jo tiesioginė paseka buvo Mussolinio nuvertimas."

NACIAI DEJUOJA

Vienas New Yorko laikraštis paduoda ištiraikų iš įvairių Vokietijos laikraščių, kuriuos, žinoma, kontroliuoja ir redaguo-

ja naciai. Štai, pav. ką rašo Hitlerio smogikų organas "Das Schwarze Korps":

"Jei likimas to norės, tai mes maršuosime bisi su mūsų kareiviais per triumfo vartus. Mes turėsime atsiveikinti su priprasta mūsų miestų išvaizda. Ir jeigu toliau turės būti mūsų pergalės kaina, tai mes gyvensime, kaip mūsų kareiviai fronte kad yra papratę gyventi."

Kitame nacių laikraštyje, "Neues Wiener Tageblatt", vienas rašytojas dejuoja:

"Ar karas, kuris dabar pasibaigėtinėje formoje siaučia visame žemės paviršiuje, yra neišvengiamas? Ar tai yra būtinas gamtos įstatymas, ar visuomet taip bus? Ar tautos negali surasti kitokių priemonių savo nesutikimams išlygti? Arba civilizuotos tautos turės atsakyti nuo karo ir surasti kitokių kelių savo ginčams spręsti, arba ateis galas civilizacijai ir žmonijos misijai. Dabartinį karą galima pakeisti, tiksliai tikrai žinant, kad tai paskutinis. bent labai ilgai laikui."

Paties Hitlerio laikraštyje "Voelkischer Beobachter" vienas nacių šūfas atsisaukia į "partijos draugus", padėdamas juos nesislėpti, kad jie yra partijos nariai. Sako:

"Kiekvienas partijos narys turi nuolatos pabrėžti savo artimą ryšį su partija. net jeigu tai reikalauja nemažai pilietinės drąsos."

Vadinasi, Vokietijoje neapykanta prieš nacius jau taip sustiprėjo, kad reikia "nemažai pilietinės drąsos" viešai prisipažinti, jog esi nacių partijos narys!

Šitokia Vokietijos žmonių nuotaika liūdnia, kad nacių Reich'e bręsta panašios sąlygos, kaip Italijoje.

SMULKIOS ZINIOS

IŠ VISUR Willkie kalba apie juodukus

NEW YORK, N. Y., liepos 25 d. — Wendell Willkie vakar pasakė kalbą, kurioje pasmerkė abiejų J. A. Valstybių politinių partijų nusistatymą juodukų atžvilgiu.

Juodukams reikia duoti daugiau politinės laisvės ir ekonominės galios, sako Willkie.

Visi mes norime pana

U. S. LAIVYNO OFICERIS BRUNO A. SMARDACK'AS CHICAGOJE

BUVO CHICAGOS PAŠTO SEKRETORIUS

Bruno A. Smardack

Liepos 25-tą d. 6-tą val. po pietų Chicago Municipaliame aerodrome griausmingai sužvėgė U. S. Navy Monoplano motorai ir pasirodė sidabrinė gūbė, kuri, lyg saliotodama Chicago miesto, apsuko kelis kartus Chicago Municipalių Aerodromą ir nutupė prie dratinių vartų, kur buvo susirinkusi didelė mūša žmonių.

Atsitarė monoplano didelės durys ir išlipo iš jo 6 pėdų stambus Chief Petty Officer uniformoje vyras. Jis buvo mūsų tautietis, per ilgus metus buvęs Chicago pašto sekretorius Bruno A. Smardack'as.

Reikia žymėti, kad Bruno pasitiktų buvo susirinkę kelios dešimtys žmonių, tarp kurių matėsi Chicago Pašto viršininkai ir federalės valdžios žymūs asmenys.

Turiu žymėti, kad Bruno A. Smardack'o atostogos (Furlough) bus neperilgoms. Rugpjūčio 4-tą jis apsisveikins su Chicago ir skris į Washingtoną, o iš ten į Rhode Island. Po to mes žinosime, kad Bruno yra "kur nors". Tai ir viskas.

Well, šiandien, kai skaitysite šiuos žodžius "Naujienose", aš, Jūsų Reporteris Steponas, ir gerbiamas Chief Petty Officer Bruno A. Smardack, Chicago 2nd Class Mail supervisoris Walter Carlson ir daug kitų Bruno artimųjų draugų busime "kur nors" Tššš... Tai yra mūsų "Day Off".

Beje, Bruno A. Smardack'o draugai, kurie turi labai svarbų

reikalą su juo pasimatyti, pasaukite jį telefonu Aberdeen 2218.

— Steponas Narkis.

Garnys Aplankė pp. Plankius

Pp. Anastaziją ir Juozą Plankius, naujieniečius iš West Pullmano, atlankė garnys, Liepos 20 dieną, praėjusį antradienį, Little Company of Mary ligoninėje ponia Plankienė susilaukė gražų, sveiką sūnų. Motina jaučiasi smagi susilaukus pirmo sūnaus. Tėvas, p. Juozas Plankis, taipgi yra pilnas džiaugsmo.

Ponai Plankiai gyvena adresu 724 West 118th street. Ponia Plankienė yra daug pasidarbavusi prie leitenanto (dabar kapitono) Vaitkaus transatlantinio skridimo. Pp. Plankiai yra žymūs West Pullmano lietuviai, priklauso daugeliui draugijų ir dirba kultūros darbus. — K. P.

Aukštinės Sukaktuvės

Ne visiems yra laimė sulaukti 50 metų vedybinių sukaktuvės. Todėl toks įvykis yra vadinamas brangiu vardu — Aukštinės Sukaktuvės.

Ta laime džiaugiasi Thomas ir Gertruda Zuris, su jais džiaugiasi jų šeima, giminės ir draugai.

Pp. Zuriai išauklėjo didelę šeimyną — net aštuonis vaikus. Jie yra teisėjo Jono Zurio tėvai.

Todėl išreikškimui pagarbos jubiliejančiams atnešančių ketvirtadienį, liepos 29 d., Palmer House viešbuty pasveikins juos jų šeima ir artimesnės giminės, o vėliau, kai pasibaigs nelaimingas karas ir jų sunęs sugrįš iš kariuomenės, bus surengtas bankietas draugams ir pažįstamiems.

Automobilių Nelaimėje Užmuštas Vienas

Higgins kely, vieną bloką į vakarus nuo River kelio, arti Desplaines susidaužė sekmadienį du automobiliai. Vienas asmuo, Steve Mazurkiewicz, 55 metų, Rt. 2, Melrose Park, buvo užmuštas. Devyni kiti asmenys nelaimėje buvo sužeisti.

Turės Priešlektuvinius Pratimus

Ateinantį penktadienį, liepos 30 dieną, Illinois valstijoje, įvairios kauntės ir miestai bei miesteliai turės priešlektuvinius ir užtemdymo pratimus. Jie, pratimai, betgi nelies Chicago ir Chicago metropolio srities.

Radio

Dainuos Radio Grenadieriai

Šiandien, antradienį, 7-tą valandą įvyksta reguliaris Peoples Furniture Co. radio programos. A. Brazis ir M. Batutis yra prisirengę gražiai padainuoti. Prie to bus smagios muzikos, svarbių pranešimų ir kitų margumynų. Malonėkite pasiklausyti, užstatę radio ant stoties WGES.

— Rep. XXX

Popiežius Pius XII italų minios centre apžiūrėjęs nuo Amerikos bombonesių nukentėjusias Romos miesto dalis. Vatikanas nugina nacių pranešimus busią popiežių išteikę protestą prezidentui Rooseveltui dėl Romos bombardavimo.

LIETUVIŲ DEMOKRATŲ LYGOS SUSIRINKIMAS

Liepos 28 d. 8 val. vakare yra šaukiamas svarbus susirinkimas, kuris atsibūs Marquette Hall, 6908 So. Western Ave., Chicago.

Šiame Lietuvių Demokratų Lygos susirinkime bus išrinkti delegatai į Amerikos Lietuvių Konferenciją arba Seimą, kuris įvyks rugsėjo 2-3 dienomis Pittsburghe, Pa. Todėl visi priklausančios Lietuvių Demokratų Lygai klubai yra prašomi prisijusti savo delegatus.

Be to, bus išduoti raportai įvairių komisijų ir apsvaistytai kiti svarbūs Lygos reikalai. Užtat visi klubų delegatai malonėkite atvykti į sekantį Lygos susirinkimą.

— V. M. Stulpinas, L.D. Lygos sekr.

Kariai Turės Balsą Pokariniame Planavime

Illinois valstijos gubernatoriaus Green kalbėjo sekmadienį per radiją. Jisai paaiškino, kad valstijos legislatura autorizavo Illinois Pokarinio Planavimo Komisiją. Gubernatorius sako, kad dabartiniai kariai, vyrai ir moters, minėtoje komisijoje turės atitinkamą reprezentaciją.

Ši komisija tarnaus kaip centras įvairių informacijų, kurios bus reikalingos pokariniame gyvenimui. Ji taipgi tarnaus kaip centras priėmimui planų pokariniame gyvenimui organizuoti ir tvarkyti.

Ruošiasi Trečiam Karo Paskolos Vajui

Rugsėjo mėnesio 9 dieną šių metų prasidės Trečias Karo Paskolos vajus. Illinois valstijoje vėjus pirmininkas bus Harold H. Swift.

Jis paskyrė generalinį vėjus menedžerį ir vėjus komiteto vice-pirmininkus. Kalbama vėjus laiku bus parduodami karo bonai ir karo stemplos.

Koncertas Grant Parke

Šį vakarą, liepos 27 d., nuo 8 iki 10 valandos, Grant Parke bus duodamas viešas koncertas atvirame ore. Programą pildys Chicago Philharmonic Orchestra.

Publika kviečiama atsilankyti. Mokėti nereikia.

Šiuos koncertus ruošia Chicago Muzikų Federacija kartu su Chicago Parko Distrikto.

Mūsų Brangieji Metalai

arba reikmenys laimėti karą.

Jungtinėms Amerikos Valstybėms įsitraukus į nuožmų karą, kilo didelis pareikalavimas įvairių rūšių metalų būtinai reikalingų karo produkcijai. Tik didelis skaičius statomų ir pastatytų laivų (karo ir prekinio), submarinų, orlaivų, sausumos susisiekimo priemonių, šaunamųjų ginklų ir didžiulių patrankų, nuves šalį į laimėjimą.

Tik įstojus valstybei į karą, pirmiausia "apsirgome skrepu karštligė" ir metalų bei jų liekanų rinkimu. Rinko jį didelis ir mažas ir krovė laimėjimo "dievaičiai". Toliau sekė gasolino racionavimas ir važinėjimų suvaržymas. Tik kiek vėliau kilo gumos stokos klausimas.

Svarbiausią rolę šiame kare (žinoma ir pirmesniuose moderniuose karoose) lošia sidabras. Gal niekam ir į galvą neateina kokia kova verda dėl to taip svarbaus metalo mūsų "viduriniame fronte". Sakoma, tik dvylika žmonių vedžioja "už nosies" visą tautą, kuri kaip išmąnydama kuo greičiau nori užbaigti karą. Sidabro reikalas ir jo naudojimas yra svarstomas mūsų karo vadų, senato, kongreso ir visų didžiųjų pramonininkų. Sidabras yra saugiai įdėtas West Point požemiuose ir yra saugojamas. Jo mūsų šalis turi 100,000 tonų. Bet dalykas va kame.

12 senatorių yra prieš sidabro vartojimą karo pramonės reikalams. Jis (sidabras) mat, norima išsaugoti pinigų vertės palaikymui, jeigu kartais (gink Dieve) šalyje anksčiau ar vėliau išsivystytų infliacija. Sidabro randama ir kasama Utah, Idaho, Montana, Colorado, Arizona ir Nevada valstijose. Šiandieninis metalo (sidabro) pareikalavimas yra su-rištas su politiniu ir ekonominiu valdžios reikalais.

Sidabras naudojamas submarinų, tankų, aeroplanų, torpedų ir bombų gaminime. Be to, jis yra labai svarbus vibracijos instrumentų išdirbystėje. Jautriausieji teleskopai, telefonų ir radio daliniai susideda iš plonųjų sidabro siūlų ir lydinų. Lėktuvų svarbiausios dalys kaip tik gaminamos su didesniu nuosimčiu sidabro išdirbiniais. Kiekviena artilerijos patranka, maža ir didžiulė, turi ne uncijas, bet svarus sidabro. Kiti šaunamieji ginklai ir įrankiai irgi susideda iš didelio nuosimčio sidabro metalo.

Šiandien sidabras jau matuojamas ir sveriamas tik un-

ja net 75 tonų gumos. Tankas — 1 tonu. Mes turime turėti gumą, arba pralaimėti karą...

Dabartiniu metu Amerikoje gaminama sintetinė guma. Chemikai teigia, kad ji stipri ir patvari ir kai kuriais nuotykiškais net geresnė už tikrąją gumą. Tikrąją gumą mes importuodavome iš Malajų. Guma buvo renkama nuo medžių ir chemiškai apdirbama. Šiandieninė guma yra chemiškai dirbama. Vakary Virginijoje neseniai tapo pastatyta Gumos milžiniška dirbtuvė. Ji galės pagaminti per metus 90,000 tonų gumos. Kitos dirbtuvės randasi Louisville, Pittsburghe, Los Angeles ir kitur. Visas kartu suėmus, jos pagamins viso 750,000 tonų gumos mūsų kariavimo reikalams. Naujoji gumos industrija Amerikoje kyla gana aukštai. Guma vaidina svarbią rolę kare. Mūsų chemikai išsijuoė dirba dieną ir naktį pakelti ir patobulinti gumos išdirbystę. Sintetinė "karštligė" irgi daug padės mūsų laimėjimui...

Amerikos šalies auksas skaičiuojamas ir sveriamas šimtais ir tukstančiais svarų ir jis yra suslėptas kelių valstijų giliuose tvirtovių požemiuose. Auksu grindžiama pinigų vertė ir įkainuojamas turštas. Bet matomai, auksu karo negalima laimėti.

— Kareivis Petras Juknys.

ANTHONY B. PETKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

6812 S. Western Ave. 1410 S. 50th Ave.
Cicero, Illinois
Telefonas GROVEHILL 0142 Telefonas CICEO 2109
KOPLYCIOS, VISOSE MIESTO DALYSE.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

ZEMĖLAPIAI REIKALINGI J. V. ARMIJAI

Jungtinių Valstijų armijai reikalingi didelės skalės žemėlapiai (1:500,000). Žemėlapiai reikalingi tiems, kurie yra už Jungtinių Valstijų ir Kanados rubežius. Kitaip sakant, reikalingi žemėlapiai svetimų šalių.

Taipgi reikalingi detalūs fotografiniai žemėlapiai. Jungtinių Valstijų armija pageidauja miestų planų, uostų planų, rodyklinių (guide) knygų ir knygelių. Pageidaujami lakštai, kuriuos keliauninkai yra gavę keliaudami svetimoje šalyje — ypačiai lakštai su žemėlapiams.

Reikalingi fotografiniai paveikslai, imti iš oro, ir tyrinėjimų notos, aprašymai.

Juo vėlesnės žemėlapių laidos bus, tuo geriau.

Jeigu kurie važinėję svetimose šalyse, jeigu buvę įsigiję rodyklių ar detaliųjų fotografijų, labai gali būti, kad jūs įgyti žemėlapius, rodykliai ir kitokios datos gali būti reikalingi Jungtinių Valstijų armijai. Todėl praneškite armijos atstovams apie turimą medžiagą.

Nereikia

Nereikia Jungtinių Valstijų valdžios išleisti žemėlapių ir tokių laidų, kaip National Geographic Society laidos. Ši medžiaga jau turima surekoduota.

Siųskite turimą medžiagą arba susiznokite su armijos atstovais šitaip:

Telefonas — Central 3240.
War Department
Army Map Service
Corps of Engineers—
U. S. Army
79 West Monroe Street
Chicago, Illinois.

Rašykite paduotui aukščiau adresu ir praneškite kokią medžiagą turite. Jei bus reikalinga, Armija pasiųs savo žmones patikrinti turimą medžiagą. Tais atvejais, kai medžiaga pasirodys svarbi ir kai jos savininkai nori ją pasilaikyti, armija gal matys reikala padaryti kopijas.

Muilo Užteks Amerikai

Šeiminkės raginamos rinkti riebalų liekanas virtuvėse

Prieš kurį laiką Amerikoje buvo paplitę gandai, jogei pradėsi trukti muilo. Kai kurios šeiminkės pradėjo supirkinėti perdidelius kiekius muilo. Kitos net puolė dirbti sau muilą namie.

Ryšių su tais gandai valdžios atstovai praneša, kad muilo racionavimo, atsižvelgiant į dabartinius jo išteklius ir reikiamas jam gaminti medžiagas, šimet nebus reikalinga įvesti.

Taip praneša ne tik valdžios atstovai, bet ir komerciniai laikraščiai. "The Wall Street Journal", kalbėdamas muilo klausimu, pakartoja valdžios atstovų pranešimus ir kartu akcentuoja, kad šeiminkės turėtų glaudžiau kooperuoti su valdžia, rinkdamos virtuvėse riebalų liekanas. Ties liekanos, sako Wall Street laikraštis, yra labai svarbios karo pastangoms. Jos yra svarbios ir kaip medžiagos, reikalingos muilo gamybei.

Kitas laikraštis, "Oakland Tribune", teigia: Valdžios ir pramonės atstovai sako, kad muilo šimet turim užtekti Amerikos civilinių gyventojų reikams.

Bet, nurodo laikraštis, mesnamų fronte turime visi kooperuoti muilo išteklių taupymui — visi: šeiminkės, bučeriai, mėsos pakuotojai, kurie gali rinkti riebalus, reikalingus muilo gamybai, ir civiliniai gyventojai, muilo suvartojant, neįkvodami muilo be reikalo ir

užlaikydami jį sausa, kada nevartojama.

Tas pats laikraštis nurodo, kad pernai Jungtinėse Valstijose buvo suvartota muilo po 27 svarus kiekvienam asmeniui — vyrui, moteriškai ir kūdikiui. Jokia kita šalis nesuvartojo tokio didelio kiekio muilo.

Šimet gal bus suvartota muilo kiek mažiau, betgi Amerikos žmonės purvini nevaikštinės ir muilo išteks švarumui išlaikyti.

Panašius komentarus daro dienraštis "New York Herald Tribune", "Cleveland Plain Dealer", "The Peoria Star" ir kiti spaudos organai.

Karo Reikmeniu Gamyba Chicagoje Aukšta

Illinois Fabrikantų Sąjungos prezidentas Sterling Morton kalbėdamas sekmadienį nurodė, kad per pirmuosius 1943 metų šešis mėnesius nuo kiekvieno dolerio karo kontraktų Chicagoje sričiai teko 18 centų arba 18 nuosimčių.

Tačiau Chicago srityje buvo per kalbamą laiką tik 9 nuosimčiai streikų pasireiškusių šaly. Reikiša, Chicagoje kalbamu laikotarpiu buvo mažiau gamybos turdymo, negu kitose šalies dalyse.

Morton taipgi nurodė, kad Chicagoje sritis, bendrai inant, atlieka savo užsakymus į nuostatytą laiką. Morton betgi neatsakė į generolo Sommervell pastabą, kad karo reikmeniu gamyba esanti atsilikusi nuo skirtų kvotų.

Kur Dingo Mussolinis

Pirmadienį chigagiečiai spekuliuo, kur dingo Mussolinis. Gandai plito, kad jis pabėgo į Šveicariją; kad jis pabėgo į Vokietiją; kad areštuotas kartu su kitais fašistų vadais; kad padarė sutartį, pagal kurią pasisilepsys Vatikane, o iš Vatikano pabėgs. Pagaliau gandai plito, kad jis kritiškai serga.

Nužudė perskyras davusį teisėją

OGDEN, Utah, liep. 25 d. — Austin Cox vakar nušovė teisėją Lewis V. Trueman, kuris prieš kelias savaites davė Cox žmogui perskyras.

Žmona skundėsi, kad Cox ją mušęs ir norėjęs liežuvį nuplauti.

Iš kalėjimo išėjęs Cox pirmiausia nušovė keturis asmenis, kurių namuose manė surasti savo žmoną, o vėliau nušovė teisėją.

Naciai šaudė italų kareivius

SAJ. ŠTABAS Š. AFRIKOJ, liep. 25 d. — Iš nelaisvės patimtų italų patirta, kad prie italų kariuomenės priskirti naciai karininkai šaudė nelaisvės pasiduoti norinčius italų kareivius.

Nelaisvės pasiduoda ne tik italų kareiviai, bet ir italų karininkai. Italijon bėga tikrai aukšti fašistų partijos valdininkai.

Sicilijos gyventojai džiaugsmingai sutiko Amerikos kareivius Palermo mieste ir vi-sojų vakarų Sicilijoje.

CLASSIFIED ADVERTISEMENTS

HELP WANTED-FEMALE Darbininkų Reikia

MERGINŲ ir MOTERŲ KARINIO MAISTO PRAMONĖ

AUKŠČIAUSIA INDUSTRIJINĖ MOKESTIS

Pradžiai mokėstis 62c. į valandą. 93c. po 8 valandų dienos darbo arba 40 valandų į savaitę \$1.24 į valandą 7 darbo dieną savaitėje.

5c. valandai naktimis, bonus dabar mokamas.

Nereikia mokėti unijos mokesčio. SENIORITETO TEISĖS GARANTUOTA DARBO SAVAITĖ.

Apmokamos atostogos po 1 metų tarnybos. Ligoninės išlaidos. Gyvybės ir ligų apdrauda. TINKAMA PRIEŽIURA KARO BONŲ DOVANOS Šalia Stock Yard'u.

GERA TRANSPORTACIJA. AGAR PACKING AND PROVISION CORP.

4057 SO. UNION AVE. ARBA EMPLOYMENT OFFICE, 1236 MILWAUKEE AVE.

MAISTAS YRA REIKALINGAS PERGALEI

Jūs galite pagelbėti aprūpinti mūsų kovojančius vyrus maistu, kuris padės laimėti karą.

MERGINOS IR MOTERYS, tarpe 18 ir 60 metų amžiaus, yra reikalingos kaip dirbtuvės darbininkės —

CAMPBELL SOUP COMPANY.

Mokėstis pradžiai—55c. į valandą ir 10% bonus yra mokamas už naktinį darbą.

Jeigu jaučiatės tinkanti vyro darbu, jūs ir gausite vyro algos ratą.

CAMPBELL SOUP COMPANY

(Central Division) 2550 W. 35th Street

REIKIA MERGINŲ

100% KARINĖ DIRBTUVĖ. Punch press operatorius. Patyrimas nebutinas. 48 valandų savaitę; laikas ir pusė už viršialį virš 40 valandų. Geros darbo sąlygos.

1640 W. HUBBARD.

REIKIA VIREJŲ

Short order, rytiniai šifitai. Pastovus darbas, gera mokesčiai. Hyde Park Hotel. 1511 E. Hyde Park Blvd.

REIKIA MOTERŲ

Naktiniam valymo darbu. Valandos nuo 7 vakaro iki 2:30 ryto. Gera mokesčiai, nuolat darbas. Malonios darbo sąlygos. Atsišaukite į Employment Office, 9 aukštą.

THE FAIR STORE

STATE IR ADAMS.

Siuvamų Mašinų Operatorių Patyrusių ir pradžini. Karinis darbas, nuolat, dienomis ar naktimis šifitai. Smotų darbas. Viršialis. Bonus. Apmokamos atostogos. Dykai apdrauda.

GLOVEMAKERS, INC.,

1735 W. Diversey Parkway.

MOTERŲ NAKTINIAM VALYMO DARBU

45c. į valandą. Valgis ir uniformos parupinta. Sekmadienį nereikia dirbti. Geros darbo sąlygos.

HARDING'S

21 S. WABASH

REIKIA OPERATORKŲ

Patyrusių prie single needle mašinų dėl valdžios kontraktų darbo. Nuolat darbas. Geriausia mokesčiai.

Illinois Garment Mfg. Co.

1219 W. VAN BUREN ST.

REIKIA OPERATORKŲ

Patyrusių prie siuvamų mašinų. Galės uždirbti 80c. į valandą. Pilna arba dalį laiko darbas. Mokėsimės kol mokysitės. Nuolat darbas. Ne karinis darbas. Vietą užtikrinta po karo. Atsišaukite pasirodę dirbti.

WIMBLETON SHIRT CO.

Room 878, Merchandise Mart.

HELP WANTED-FEMALE Darbininkų Reikia

MOTERŲ—MERGINŲ Darbas Prie Chicago's Vidurmesčio

DIENŲ DARBAS NAKTŲ DARBAS PAKUOTOJŲ—

Lengvas Dirbtuvės Darbas

Mes jus išmokysime. Geriausia transportacija į visas miesto dalis. Algos pakėlimas po 2 savaitę. Priedinė mokesčiai už naktų darbą. Liberališki bonai už asmenišką pastangas. Patrauklus lounge rooms. Apmokėti pailso periodai. Gerėsitės mūsų malonia darbo aplinka.

TUOJAUS ATSIŠAUKITE

8-tas Aukštąs

823 SOUTH WABASH.

MERGINŲ IR MOTERŲ

DĖ